

REFERAT Social- og Sundhedsudvalget d. 30-01-2023

Mødedato Mandag d. 30. januar 2023 kl. 15:30

Mødested DeViKa's personalestue, Paradisvej 72, Nexø

Mødedeltagere Bjarne Hartung Kirkegaard, Jonna Nielsen, René Danielsson, Sanne Friborg, Kirstine van Sabben

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Kvalitetsstandarder for madservice fra 1. maj 2023.....	4
Udkast til Folkesundsstrategi for Bornholm 2023-2025 i høring.....	6
Tilbud om sundhedstjek til medarbejdere i Bornholms Regionskommune.....	9
Orientering om sundhedsfagligt tilsyn - Genoptræningsenhed Sønderbo.....	12
Orientering om magtanvendelser på voksenhandicapområdet 2022.....	14
Orientering om omplacering af administrative medarbejdere - Center for Ældre.....	16
Bornholms Ældreråd - Vedtægtsændring.....	18
Gensidig orientering.....	19
Sager til høring.....	20
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til renovering af boliger og ventilationsanlæg på Plejehjem	21

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Fraværende

Ingen.

Bemærkninger til dagsordenen

Centerchef Iben Kyhn Riis deltager under hele mødet.

Centerchef Margrethe Vogt Thuesen deltager under hele mødet.

Centerchef Christina Thorén Lilliedal deltager under hele mødet

Punkt 2: Kvalitetsstandarder for madservice fra 1. maj 2023

22/29789

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Kvalitetsstandarderne for madservice har ikke været revideret siden 2014, og der er i mellemtiden kommet nye kostråd og nye retningslinjer for målrettet mad.

Mad- og Rengøringservice har derfor et ønske om at få tilpasset kvalitetsstandarderne for madservice, så de følger de nye kostråd og retningslinjer for målrettet mad.

Der skal tages stilling til, om de reviderede kvalitetsstandarder kan godkendes, og om de skal til høring i Ældrerådet.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- kvalitetsstanderne for ”Frit valg af leverandør af madservice” og ”Kvalitetsstandard for madservice i plejeboliger og dagcenter” sendes i høring i Ældrerådet. Efter høring i ældrerådet, får udvalget sagen til endelig godkendelse.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-01-2023

Orientering givet.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 30-01-2023

Godkendt, idet udvalget også ønsker sagen sendt til høring i Handicaprådet

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommunes kvalitetsstandarder for ”Frit valg leverandør af madservice”, ”Kvalitetsstandard for madservice i plejeboliger” og ”Kvalitetsstandard for madservice til dagcentre” bør revideres. Standarderne er sidst revideret i 2014, og der er siden kommet både nye kostråd og nye retningslinjer for målrettet mad. De nye kostråd samt retningslinjer for målrettet mad er derfor indarbejdet i de nye kvalitetsstandarder.

Der har tidligere været tre kvalitetsstandarder. Det anbefales, at to af standarderne skrives sammen, så der fremadrettet kun er to kvalitetsstandarder:

- ”Kvalitetsstandard for madservice i plejeboliger og dagcenter”, se bilag 1.
- ”Kvalitetsstandard til Frit valg leverandør af Madservice”, se bilag 2.

Der er gennem de sidste par år sket en udvikling i en mere målrettet indsats for at skabe en positiv udvikling i måltidsvanerne. Dette for at sikre en mere bæredygtig tilgang, en mere varieret kost og at få flere proteiner gennem bælgrugter. Derfor er de tidligere bilag med konkrete mængder af mad udgået af de nye kvalitetstandarder. Derved kan der laves mere målrettet mad til den enkelte borger og med udgangspunkt i årstidens udbud af bæredygtige råvarer. Den Nationale Kosthåndbog, der indeholder retningslinjer og anbefalinger for opsporing, kostformer, diæter og daskostforslag, er fortsat udgangspunktet for standarderne.

De nye kvalitetsstandarder har været til gennemsyn i Center for Ældre herunder Myndighed samt ledere i plejecentre og hjemmeplejen, og deres bemærkninger er indarbejdet i de nye kvalitetsstandarder.

I 2014 var kvalitetsstandarderne ikke til høring i Ældrerådet, men Mad- og Rengøringservice anbefaler, at dette sker i forbindelse med denne godkendelse.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Bilag

Bilag 1. Kvalitetsstandard for madservice i plejeboliger og dagcenter

Bilag 2. Kvalitetsstandard for madservice 2023

Punkt 3: Udkast til Folkesundsstrategi for Bornholm 2023-2025 i høring

22/27539

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget godkender

Resumé

Folkesundhedsstrategi for Bornholm skal revideres. Der foreligger derfor et udkast til Folkesundhedsstrategi for Bornholm 2023-2025. Inden strategien godkendes endeligt i Kommunalbestyrelsen, sendes udkast til høring i Handicaprådet, Ældrerådet, Udsatterådet og Ungerådet.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- At udkast til Folkesundhedsstrategi for Bornholm 2023-2025 sendes i høring i Handicaprådet, Ældrerådet, Udsatterådet og Ungerådet.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 30-01-2023

Godkendt.

Sagsfremstilling

Baggrund

Med udgangspunkt i Folkesundhedspolitikken for Bornholm godkendte Kommunalbestyrelsen 19. september 2020 en folkesundhedsstrategi for Bornholm for perioden 2021-2022.

Denne sag handler om, at strategiperioden er udløbet. Derfor er der udarbejdet et udkast til Folkesundhedsstrategi for perioden 2023-2025. Som led i processen skal udkastet sendes i høring.

Ønsker til fokusområder fra de enkelte fagudvalg var til behandling i november og december 2022. Her pegede de enkelte fagudvalg på udfordringer inden for eget område, som de enkelte fagudvalg ønsker særligt fokus på i Folkesundhedsstrategien for 2023-2025.

Her ses, hvad de enkelte fagudvalg særligt ønsker prioriteret:

- Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget: Social ulighed i sundhed med særligt fokus på unge udenfor job og uddannelse.
- Social- og Sundhedsudvalget: Svær overvægt og social ulighed i sundhed.
- Børne- og Skoleudvalget: Børns mentale trivsel herunder usund vægtudvikling.
- Natur-, Miljø og Planudvalget: At naturen inddrages i de tiltag, som tilbydes borgerne. Samt kostens betydning for folkesundheden.
- Fritids-, Kultur og Lokalsamfundsudvalget ønsker at fastholde centerets nuværende prioriteringer.
- Økonomi- og Klimaudvalget: Udvalget har ikke yderligere input.

Folkesundhedsstrategien for Bornholm 2023-2025 peger på følgende

- At Folkesundhedspolitikens 6 fokusområder fastholdes. De 6 fokusområder er:

1. At flere børn og voksne trives og har god mental sundhed.

2. At flere vælger et røgfrit liv.

3. Mindre social ulighed i sundhed.

4. At flere unge udskyder deres alkoholdebut, og færre har et skadeligt forbrug af alkohol.

5. At færre børn er overvægtige.

6. At flere børn og voksne bevæger sig mere.

- At mental sundhed for børn og voksne fastholdes som et fælles politisk prioriteret fokusområde. Dette betyder konkret, at alle dele af kommunen skal bidrage med indsatser målrettet mental sundhed for børn og voksne. Da kommunens centre er meget forskellige, vil de enkelte centres bidrag også være meget forskellige. Fx retter nogle indsatser sig mod naturen, mens andre retter sig mod relationer i børnegrupper.
- At de enkelte politiske fagudvalgs ønsker til fokusområder inden for eget område – jævnfør ovenstående – indgår og derfor er indarbejdet i strategien.
- Hvordan kommunen vil arbejde med social ulighed i sundhed og mental sundhed.
- Hvordan kommunen vil samarbejde om bornholmernes sundhed med eksterne aktører såvel som på tværs i kommunen. I forhold til det interne samarbejde er der fokus på følgende større tværgående indsatser:
 - Mental sundhed
 - Overvægt
 - Ensomhed blandt ældre
 - De små Børns Bornholm
 - Røg- og rusfri skoletid
 - Fælles tilbagevendende aktivitetsdag
 - Sundhed og trivsel i BRK som arbejdsplads
 - Områdefornyelse – sunde rammer
 - UngMod - rådgivning om køn, trivsel, seksualitet og gratis prævention
 - Hvordan kommunens forskellige centre vil bidrage til at løfte målene i Folkesundhedspolitikken – og inddrager relevante samarbejdspartnere herunder civilsamfundet.

Folkesundhedsstrategien fremhæver nogle af de områder og indsatser, vi på nuværende tidspunkt ved, at der vil blive arbejdet med i denne strategiperiode.

Varighed og opfølgning

- Varighed: Det anbefales, at strategien er fireårig – i modsætning til nu, hvor den er toårig. Konkret anbefales det, at strategien revideres i starten af hver valgperiode. Og at der gøres status på strategien i slutningen af hver valgperiode.
- Opfølgning: Der udarbejdes en status, som sendes til de politiske fagudvalg. Denne status har fokus på: De større tværgående indsatser. Centrenes arbejde med indsatser/initiativer i forhold til folkesundhedsstrategien samt eventuelle nye større indsatser og initiativer.

De første hørings svar

Flere af de politisk udvalg valgte at sende strategien i høring i Handicaprådet, Ældrerådet, Udsatterådet og Ungerådet allerede i forbindelse med, at fagudvalgene i november/december 2022 pegede på udfordringer inden for egne områder. Udfordringer, som udvalgene ønskede prioriteret i den reviderede udgave af Folkesundhedsstrategien. De indkomne svar, samt hvordan de er taget med i strategiarbejdet for 2023-2025, fremgår nedenfor:

- Ungerådet den 07-12-2022. Ungerådet er positive over folkesundhedsstrategien. Bifalder og ønsker især fokus på inddragelse af bevægelse i skolen idet dette er en mangelvare set fra elevernes synspunkt. Derudover bifalder ungerådet fokuset på den mentale trivsel i Center for Skole og håber på en udvikling, hvor trivselsindsatsen som koncept bliver endnu bredere og stærkere implementeret i den bornholmske folkeskole. I Ungerådet håber vi også på, at der kan blive arbejdet for at skabe en bedre bro imellem skole og fritidsaktiviteter for unge, idet skolen spiller en central rolle i elevernes aktivering i de fællesskaber øen har at tilbyde. Endvidere ser Ungerådet interesseret på

fokuspunkterne vedrørende alkohol og rygning, og glæder sig til at samarbejde om en sund udvikling i samarbejde og dialog med ungdommen frem for det modsatte.

Administrationens kommentar: Ungerådets kommentar vedrørende alkohol og rygning er indarbejdet i strategien. De øvrige indsatser anbefales skoleområdet at arbejde videre med.

- Handicaprådet den 12-12-2022. Handicaprådet bifalder Folkesundhedsstrategien, vigtigt at prioritere i dette ambitiøse værk. Fokuspunkterne bør være emner som brug af civilsamfundet, naturen, fokus på børnenes sundhed, idrætsfaciliteter og herunder sociale sammenhænge.

Administrationens kommentar: Handicaprådets kommentarer er indarbejdet i strategien.

- Ældrerådet den 12-12-2022. Den er tilfredsstillende som den er for ældreområdet, med blandt andet prioriteret: Pædagoger på plejehjem og centre. Klippekort-som giver livskvalitet. Ansættelse af ungarbejdere mellem 13 og 17 år, efter skoletid. Netop pædagoger samt klippekort, har desværre været prioriteret som nedskæringer i budgetforhandlingerne.

Administrationens kommentar: Ældrerådets kommentarer er taget til efterretning.

Næste skridt

Efter endt høring i Handicaprådet, Ældrerådet, Udsatterådet og Ungerådet behandler Social- og Sundhedsudvalget høringssvarene. Herefter anbefaler Social- og Sundhedsudvalget det endelige udkast til Folkesundhedsstrategi for Bornholm 2023-2025 til godkendelse i Kommunalbestyrelsen.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Folkesundhedsstrategi for Bornholm 2023-2025 udkast

Punkt 4: Tilbud om sundhedstjek til medarbejdere i Bornholms Regionskommune

23/258

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Social- og Sundhedsudvalget ønsker et oplæg vedrørende tilbud om sundhedstjek til medarbejdere i Bornholms Regionskommune. Sagen indeholder to eksempler på sundhedstjek til medarbejdere med prisoverslag. Udvalget skal på baggrund af oplægget beslutte, om administrationen skal arbejde videre med oplægget vedrørende sundhedstjek til medarbejdere med henblik på videre politisk behandling. I overvejselsen bør det indgå, om sundhedstjek til medarbejdere er det rette valg af sundhedsfremmende tilbud, eller om andre tilbud bør overvejes til at understøtte målet om sundere medarbejdere.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- At udvalget beslutter, hvorvidt der skal udarbejdes et oplæg omhandlende tilbud om sundhedstjek til medarbejderne i Bornholms Regionskommune, dette oplæg vil i så fald blive lagt til behandling i Social- og Sundhedsudvalget.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 30-01-2023

Udvalget anbefaler, at der ikke udarbejdes et oplæg omhandlende sundhedstjek til medarbejderne i Bornholms Regionskommune.

Sanne Friborg kan ikke medvirke, idet hun anbefaler at der udarbejdes et oplæg omhandlende sundhedstjek til medarbejderne i Bornholms Regionskommune.

Sagsfremstilling

Formål med et sundhedstjek til medarbejdere

Vi bruger mange timer dagligt på vores arbejde, og derfor kan arbejdspladsen være et oplagt sted at sætte fokus på sundhedsfremme. Et sundhedstjek på en arbejdsplads kan være med til at udpege udfordringer samlet for arbejdspladsen eller ude i enkelte afdelinger set ud fra et sundhedsperspektiv. F.eks. kan måling af BMI give anledning til at tale om sammensætning af menuen i kantinen samt kage- og slikkultur i afdelinger.

På det personlige plan kan medarbejdere, som mangler et kærligt skub for at komme i gang med at leve sundere, blive motiverede af at komme i gang, efter de har fået foretaget et sundhedstjek. Her er det dog vigtigt at pointere, at et sundhedstjek ikke kan stå alene. For at ændre vaner skal der være tilbud eller ordninger til rådighed for medarbejderen.

Det bør dog på forhånd overvejes, hvordan et sundhedstjek på arbejdspladsen kan være med til at skabe mindre social ulighed i sundhed. En faldgrube kunne være, at ressourcestærke medarbejdere, som i forvejen har fokus på sundhed, vil tage imod tilbuddet, mens andre medarbejdere med mindre overskud vil takke nej. Forskellige medarbejdere kræver forskellige indsatser.

Før Bornholms Regionskommune går i gang med at indføre et sundhedstjek, skal det overordnede formål med sundhedstjekket formuleres, og nogle konkrete mål skal sættes.

Eksempler på spørgsmål til afklaring af formål og mål:

- Hvad vil vi opnå med indsatsen?
- Hvorfor gør vi det?
- Hvad vil ledelsen opnå med indsatsen?
- Hvad får medarbejderne ud af det?
- Hvad er arbejdspladsens ansvar, og hvad er den enkeltes ansvar i forbindelse med indsatsen?

Indhold i et sundhedstjek

Der er mange mulige fokusområder i et sundhedstjek. Nogle sundhedstjek fokuserer udelukkende på fysiske test, mens andre test har samtalen som omdrejningspunkt. Sund By Netværket, som Bornholms regionskommune indgår i, råder til, at samtalen er det bærende element i et sundhedstjek. Sundhed skal forstås bredt, og en samtale bør afspejle dette ved at rumme spørgsmål om det fysiske og psykiske arbejdsmiljø, social kapital, den enkeltes sundhed, livsstil og sundhedsvaner, sunde rammer på arbejdspladsen, stress og trivsel, helbred, privatliv og fritid samt arbejdspladsens sociale ansvar.

De fysiske test er dog stadig brugbare og kan tjene et formål, hvor man kan sammenligne resultater. De fysiske test kan også være et pædagogisk redskab til at få medarbejdere til at melde sig til et sundhedstjek, da mange medarbejdere er nysgerrige på deres sundhedstal.

De fysiske test kan bl.a. indeholde måling af kulilte, BMI, fedtprocent, talje hofte ratio, bodyage, blodtryk, kolesterol, blodsukker, lungefunktion og kondital. For beskrivelse af hver enkel måling se bilag 2: Eksempler på test.

To eksempler på sundhedstjek til medarbejdere

Nedenfor er opstillet to eksempler på tilbud om sundhedstjek til medarbejdere. Det ene eksempel er et indhentet tilbud fra Falck Healthcare, og det andet eksempel er et tænkt eksempel ved ansættelse af en sygeplejerske. Det skal tilføjes, at der findes mange andre mulige sundhedstjek på markedet, og at dette kun er et lille udsnit.

1. Falck Healthcare Tjek 30

Et Tjek 30 fra Falck Healthcare hjælper med at kortlægge sundhedstilstanden for medarbejderen samt kommer med råd og vejledning til et sundere liv. Dette gøres ved at tilbyde følgende:

- Samtale og rådgivning om livsstil
- Måling af Blodtryk
- Vægt, højde og BMI
- Hofte/taljemål
- Fedtprocent
- Blodprøve for total kolesterol
- Blodprøve for blodsukker
- Lungefunktion
- Sundhedsprocenten
- Motiverende samtale
- Konditest (tilvalg)

Prisen er 675 kr. pr. sundhedstjek eksklusiv moms. Prisen er inklusiv alle rejseomkostninger. Prisen forudsætter et minimumskøb på 500 sundhedstjek i alt. Hvis samtlige af kommunens medarbejdere takker ja til tilbuddet, vil beløbet være ca. 2.362.500 kr. (675 kr. x 3.500 medarbejdere).

2. Ansættelse af en sygeplejerske

Et andet scenarie er at ansætte en sygeplejerske på fuldtid i kommunen til at foretage sundhedstjek. En af fordelene herved er, at det vil være muligt at sammensætte et skræddersyet forløb alt afhængig af sygeplejerskens kvalifikationer. Prisen vil afhænge af sundhedstjekkets omfang og herved ansættelsens varighed med nedenstående forudsætninger:

- Ansættelse af en sygeplejerske på fuldtid svarer til et årsværk på 1.924 timer.
- Et sundhedstjek på 30 min. svarer til 0,5 timer. Hvis én sygeplejerske skal afholde samtlige medarbejderes sundhedstjek (3.500 medarbejdere i BRK) svarer dette til 1.750 timer for selve sundhedstjekkene. Herudover kommer praktisk forberedelse, administration i forbindelse med sundhedstjekkene, frokostpause m.m.
- Løn til en sygeplejerske med rette kvalifikationer må forventes at være ca. 500.000 kr. årligt inkl. pension.

Det skal tilføjes, at Bornholms Regionskommune i forvejen tilbyder sundhedstjek ved egen læge til de medarbejdere med nattevagter.

Herudover har lokale afdelinger i kommunen løbende tilbudt medarbejdere diverse tjek. Bl.a. har Økonomi og Personale tilbudt deres medarbejdere en sundheds-/trivselssamtale tilbage i 2019, og medarbejdere i BAT og Vej & Park er blevet tilbudt et sundhedstjek i 2018/2019.

Administrationens anbefaling

Såfremt fagudvalget ønsker, at administrationen skal udarbejde et oplæg til videre politisk behandling, er det administrationens anbefaling, at samtalen vil stå som det bærende element. For at skabe varige sundhedsresultater blandt medarbejdere er det samtidig vigtigt at prioritere opfølgning på sundhedstjek. Dette kan bl.a. være opfølgende samtaler og handleplaner. Samtidig skal et sundhedstjek ikke stå alene. Det er afgørende, at der er tilbud til rådighed, som efterfølgende støtter op om sundhedsfremme på arbejdspladsen. Dette kan f.eks. være tilskud til kontingent til det lokale fitnesscenter, fællesspisning med fokus på sunde råvarer, motion i arbejdstiden m.m.

Herudover er det vigtigt at definere nogle klare mål ved indsatsen. Skal målet f.eks. være færre sygedage? Bedre trivsel, som kan aflæses via APV'en? Skal sundhed fremover tænkes ind i MUS?

Det skal tilføjes, at administrationen herudover anbefaler, at medarbejderne inddrages i selve planlægningen af sundhedstjekkerne for at sikre god opbakning fra start i hele organisationen. Dette kan ske gennem MED-udvalgene og Forebyggelsen (mindre team placeret i Center for Sundhed og Forebyggelse).

Afslutningsvis rettes opmærksomheden mod Bornholms Regionskommunes Folkesundhedsstrategi, hvor sloganet "Ingen sundhed uden mental sundhed" indgår. Det bør overvejes, om et tilbud om sundhedstjek til medarbejdere er det rette tilbud i arbejdet med prioriterede indsatser. Trivsel og sundhed blandt medarbejdere kan løftes ved hjælp af flere forskellige sundhedsfremmende indsatser. Ved at tilbyde det samme sundhedstjek til alle medarbejdere har man ikke mulighed for at se og handle på de mere individuelle udfordringer, der findes i de forskellige afdelinger i kommunen. Det bør samtidig overvejes, om fokusområdet vedrørende den mentale sundhed prioriteres bedst ved at tilbyde medarbejdere et sundhedstjek, eller om andre indsatser bør prioriteres.

Administrationen er ikke på nuværende tidspunkt bekendt med effekten af sundhedstjek til medarbejdere på andre arbejdspladser.

Økonomiske konsekvenser

Denne sag har udelukkende forholdt sig til de økonomiske konsekvenser ved at beskrive mulige økonomiske scenarier ved forslag til sundhedstjek. Da den endelige pris på et sundhedstjek afhænger af udvalgets ønsker til indholdet i sundhedstjekket, er det på nuværende tidspunkt ikke muligt at prissætte de endelige økonomiske konsekvenser.

Hvis udvalget ønsker, at administrationen skal fortsætte arbejdet med at udarbejde et oplæg til videre politisk behandling, vil administrationen ud fra udvalgets ønsker til et sundhedstjek arbejde med et oplæg, som kan tænkes ind i budget 2024.

Bilag

Bilag 1: Vejledningen Sundhedstjek - sundhedsfremme på arbejdspladsen af Sund By Netværket

Bilag 2: Eksempler på test af Sund By Netværket

Punkt 5: Orientering om sundhedsfagligt tilsyn - Genoptræningsenhed Sønderbo

23/535

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Resumé

Styrelsen for Patientsikkerhed har den 13. september 2022 gennemført et sundhedsfagligt, planlagt tilsyn med Genoptræningsenhed Sønderbo. Tilsynet blev fysisk foretaget på Rehabiliteringscenter Sønderbo som en del af et samlet tilsyn for de tre enheder Genoptræningsenhed Sønderbo, Afdeling Sygeplejen og Rehabiliteringscenter Sønderbo. Styrelsen har på baggrund af tilsynet vurderet, at der er mindre problemer af betydning for patientsikkerheden i Genoptræningsenhed Sønderbo.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- Sagen til orientering.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 30-01-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Styrelsen for Patientsikkerhed har ud fra forholdene på tilsynsbesøget den 13. september 2022 vurderet, at der på Genoptræningsenhed Sønderbo er mindre problemer af betydning for patientsikkerheden. Vurderingen af patientsikkerheden er baseret på observationer, interview, journal- og instruks gennemgang ved det aktuelle tilsyn. På baggrund af tilsynet blev det vurderet, at Genoptræningsenhed Sønderbo var sundhedsfagligt velorganiseret med gode procedurer og høj grad af systematik. I tilsynsrapporten er der lagt vægt på, at målepunkterne for journalføring og sundhedsfaglig behandling var opfyldt ved tilsynet, men der var mangler i forhold til instruks for personalets ansvars- og kompetenceforhold og indhentelse af samtykke til pleje og behandling.

Det skal bemærkes, at tilsynet blev foretaget som en del af et samlet tilsyn for de tre enheder Genoptræningsenhed Sønderbo, Afdeling Sygeplejen og Rehabiliteringscenter Sønderbo. Social- og Sundhedsudvalget er tidligere blevet forelagt tilsynsrapporten for Afdeling Sygeplejen og Rehabiliteringscenter Sønderbo til orientering.

Tilsynet

Tilsynet var et planlagt tilsyn på baggrund af patientforløb med hoftenær fraktur, der var udskrevet fra sygehus til kommunal genoptræning og pleje og behandling i Bornholms Regionskommune. I forbindelse med udskrivelsen sender sygehuset genoptræningsplan til Genoptræningen - Center for Sundhed og Forebyggelse. På baggrund af dette iværksættes videre træning efter udskrivelse, enten i patientens hjem, på plejecenter eller midlertidige pladser.

Ved tilsynet blev målepunkter for ortopædiske patientforløb 2022 derfor anvendt.

Under tilsynet blev der gennemført interview af ledelse og medarbejdere samt gennemgang af instrukser. To journaler som var udvalgt på baggrund af patienternes behandling på Bornholms Hospital for hoftenær fraktur blev gennemgået. Derudover blev der delvist set ind i en tredje journal.

Henstillinger

Fundene ved tilsynet giver anledning til, at Styrelsen for Patientsikkerhed henstiller følgende:

Målepunkt 1. Interview om organisering, ansvars- og kompetenceforhold

- Behandlingsstedet skal sikre, at der er retningslinjer/instrukser for ansvars- og kompetenceforhold for de forskellige personalegrupper, herunder for vikarer og studerende.

Målepunkt 16. Journalgennemgang af informeret samtykke til behandling

- Behandlingsstedet skal sikre, at patienternes og eventuelle pårørende/værges tilkendegivelser på baggrund af den givne information fremgår af dokumentationen.

Styrelsen for Patientsikkerhed forudsætter, at Genoptræningsenhed Sønderbo opfylder ovenstående henstillinger. Genoptræningsenhed Sønderbo er ikke blevet bedt om at indsende en handleplan eller andet skriftligt materiale til opfølgning på baggrund af tilsynet.

Genoptræningsenhed Sønderbo vil bl.a. efter tilsynet sikre udarbejdelse af retningslinjer og beskrivelse for medarbejdernes ansvar- og kompetenceforhold.

Ledelsens bemærkninger

Sundhedschefen i Bornholms Regionskommune:

”Ledelsen i Center for Sundhed og Forebyggelse er godt tilfreds med Styrelsen for Patientsikkerheds vurdering af Genoptræningsenhed Sønderbo som en enhed, der er sundhedsfagligt velorganiseret med gode procedurer og høj grad af systematik. Genoptræningsenheden vil i den kommende tid arbejde aktivt for at imødekomme de to henstillinger, som blev givet ved tilsynet.”

Sagen sendes til orientering i Handicaprådet og Ældrerådet.

Rapporten er offentlig tilgængelig på Bornholms Regionskommunes hjemmeside og på Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside.

Økonomiske konsekvenser

Bilag

Tilsynsrapport, Genoptræningsenhed Sønderbo

Punkt 6: Orientering om magtanvendelser på voksenhandicapområdet 2022

22/29954

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Kommunalbestyrelsen orienteres

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal årligt orienteres om antallet af magtanvendelser og andre indgreb i selvbestemmelsesretten jf. § 15 stk. 2 i 'Bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne [...]'.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- Sagen til orientering.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 30-01-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Center for Psykiatri og Handicap har i perioden 1. januar 2022 – 31. december 2022 modtaget i alt 44 indberetninger om magtanvendelser, fordelt på 34 borgere. Det er en samlet stigning på 7 antal indberetninger i forhold til 2021.

Der har i 2022 været indberettet følgende former for magtanvendelser:

- 2 x §124 c om afværge ødelæggelse
- 7 x §124 d om fastholdelse
- 22 x §128 om anvendelse af stofseler
- 8 x §128 b om tryghedsskabende velfærdsteknologi
- 3 x §128c om låsning og sikring af yderdøre og vinduer

- 2 x §136 a om fastholdelse i hygiejnesituationer

Ud af de 44 indberetninger vurderes det at der var lovhjemmel til alle, bortset fra én som omhandlede fastholdelse. Myndighed vurderede dog at den magtanvendelse som ikke var lovhjemlet, var foretaget med mindst mulig indvirken overfor borgeren, og med formålet at sikre omsorgsforpligtelsen overfor borgeren.

Myndighed havde efterfølgende kontakt til tilbuddet for at sikre læring af sagen, og deltog med oplæg om emnet på tilbuddets personalemøde.

Hvad er magtanvendelser?

Serviceovens regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten bygger på det enkelte menneskes ret til selv at bestemme – uanset om man har nedsat funktionsevne eller ej. Udgangspunktet er således beskyttelse af den personlige frihed.

I nogle situationer kan personalet være nødt til at gribe ind i retten til selv at bestemme af hensyn til borgerens værdighed, sociale tryghed eller af hensyn til andre.

Hvis der gennemføres et indgreb, som borgeren ikke giver eller kan give sit samtykke til, er der tale om magt.

Magtanvendelse er kun en mulighed, hvis det viser sig umuligt at løse situationen med en socialpædagogisk indsats og andre mindre indgribende indsatser.

Balancegangen i det pædagogiske arbejde er, at respektere borgerens selvbestemmelse, samtidig med at varetage omsorgspligten, så borgeren ikke skader sig selv eller omgivelserne.

Alle magtanvendelser skal registreres og indsendes til myndighed. Magtanvendelser som der ikke er forhåndsgodkendte, indsendes tillige til det sociale tilsyn.

Praksis

I 2022 overgik registrering af magtanvendelser til at foregå i fagsystemet Cura. Overgangen betyder mere stringent registrering og journalisering af de registreringer der foregår i kommunens egne tilbud.

Det har også medført et øget fokus på magtanvendelser, idet overgangen til nyt fagsystem har krævet undervisning i systemet. Den mere tekniske del af undervisningen har naturligt affødt spørgsmål og læring om magtanvendelser på et overordnet plan.

Det er Center for Psykiatri og Handicaps oplevelse, at tilbuddene indenfor voksenhandicapområdet arbejder målrettet og fagligt funderet på at finde alternativer i løsningen af særlige pædagogiske problemfelter omkring borgerne. Det er også centerets oplevelse, at tilbuddene tager forpligtigelsen om at indberette- og ansøge om tilladelse til indgreb i selvbestemmelsen alvorligt.

Center for Psykiatri og Handicap vil i 2023 fortsat have fokus på at sikre, at lovgivningen omhandlende magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten på voksenområdet synliggøres og håndhæves. Viden om emnet kvalificeres gennem løbende temaundervisning på de enkelte tilbud- og i området generelt.

Bemærkning om flytning uden samtykke

Myndighedsafdelingen har ikke været opmærksom på, at magtanvendelse efter Serviceovens § 129 om flytning uden samtykke har skullet registreres til intern sagsbehandler for magtanvendelser. Denne opmærksomhed er kommet ultimo 2022.

Der forventes derfor en øgning i tallene for flytning uden samtykke jf. § 129.

Sagen sendes til orientering i Handicaprådet

Økonomiske konsekvenser

Bilag

Opgørelse over brug af magt 2022

Punkt 7: Orientering om omplacering af administrative medarbejdere - Center for Ældre

21/16045

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget orienteres

Resumé

Direktionen godkendte i februar 2022 en proces for omplacering af de decentralt placerede administrativt ansatte i Center for Ældre. Processen er nu gennemført, og Social- og Sundhedsudvalget gives nu en orientering.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- Sagen til orientering.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 30-01-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

De decentralt ansatte medarbejdere i Center for Ældre har indtil 1. juni 2022 været ansat i Tværgående Samordning og Tilsyn, med ledelse af ældrechefen. Denne organisatoriske placering viste sig ikke hensigtsmæssig, og det blev derfor besluttet, at de decentrale administrative medarbejdere blev placeret under afdelingslederne i hjemmeplejen og teamlederne på plejeboligområdet. Omplaceringen er iværksat og fuldført i en glidende overgang i perioden 1. juni til 1. september.

Problemer med den hidtidige placering

Placeringen af den administrative bistand i Center for Ældre (ÆL) påvirkede de decentrale administrative medarbejders trivsel. Af trivselsmålingerne i 2020 og 2021 fremgik det bl.a., at "En leder "tættere på" vil gøre en forskel" og "I hele Center for Ældres tid, har vi set minimalt til vores leder, og det har givet en del mistillid til lederen". Her handler det ikke om personen, men om, at øverste chef i et stort center ikke har den fornødne tid til også at være en nærværende leder for en gruppe medarbejdere, der i hverdagen sidder fysisk langt fra hinanden".

Ved sidste års MUS-samtaler blev det noteret, at en stor del af de administrative medarbejdere refererede til de teamledere, de til dagligt samarbejder med, når de skulle forholde sig til samarbejdet med "ledelsen". Der var enighed om, at samarbejdet med ledelsen (teamlederen) var rigtig godt, og helt afgørende, fordi de administrative medarbejders opgave ligger i driften omkring borgere og medarbejdere i teamet.

Fordi der er stor afstand mellem medarbejder og centerchef, har de personalesager, der har været i 2021, typisk betydet inddragelse af både koordinator og teamleder eller afdelingsleder samt centerchef. Dette understøttede ikke centrets behov for at sikre effektive og meningsfulde arbejdsopgaver for lederne i ÆL, og det understøttede ikke samarbejdet tæt på praksis.

I ÆL er der en proces i gang, der skal styrke samarbejdet tæt på borgeren. De administrative medarbejdere er en vigtig del opgaven, fordi de bl.a. understøtter ledelse, medarbejdere og borgere i forhold til vagtplanlægning, understøtter hjemmebesøg og bistår borgerne i forhold til administrative opgaver.

Selve omplacering

ÆL vurderede, at et tættere samarbejde mellem de administrative medarbejdere og lederne ville kunne effektivisere arbejdsgange og processer.

For at imødekomme ovenstående er de decentrale administrative medarbejdere placeret under én afdelingsleder i hjemmeplejen (Pr.1.1.23 distriktsleder) og under teamlederne i plejeboligområdet.

I denne proces har det også været et sigte at sikre, at det var muligt på plejeboligområdet at samle de timer der bruges til administrative opgaver i én funktion. Derfor er der ansat en administrativ medarbejder på hvert plejecenter/plejehjem. Processen frigav SOSU-kapacitet, fordi der hidtil har været SOSU-medarbejdere med planlægger funktion til at varetage administrative opgaver. Disse opgaver gik tilbage til den administrative medarbejder.

I hjemmeplejen er der fortsat afsat ca. 15 timers administrativ bistand pr. team. De administrative timer anvendes allerede i vagtplanlægning og til dels til ledelsesunderstøttelse. I hjemmeplejen var det ikke være muligt at øge den administrative bistand, uden at det ville få betydning for brugertidsprocent (BTP) og timepris. I hjemmeplejen var det derfor ikke hensigtsmæssigt at ansætte de administrative i det enkelte team.

Der er fortsat en koordinerende funktion for alle de decentrale administrative medarbejdere. Opgaven er at sikre en ensartet orientering og opgaveløsning. Koordinatorfunktionen er ligeledes placeret under distriktsleder i hjemmepleje

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 8: Bornholms Ældreråd - Vedtægtsændring

23/110

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal godkende en vedtægtsændring for Bornholms Ældreråd, således at den koordinerende gruppe under ældrerådet nedlægges. Mødefrekvensen i Følgegruppen for kultur, teknik og miljø reduceres med 50 %, til 5 årlige møder, dette implementeres efterfølgende i forretningsordenen for Bornholms Ældreråd.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller til kommunalbestyrelsen,

- At udkast til ændret vedtægt for Bornholms Ældreråd godkendes

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 30-01-2023

Godkendt.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har i forbindelse med budget 2023 vedtaget en rammebesparelse for Bornholms Ældreråd på 99.052 kr.

Bornholms Ældreråd godkendte på møde 12.12.2022 et budget for 2023, der imødekommer rammebesparelsen og hvor der er indarbejdet besparelser på diverse udgiftsposter, herunder blev det godkendt a) at den koordinerende gruppe under ældrerådet nedlægges, samt b) at mødefrekvensen i Følgegruppen for kultur, teknik og miljø reduceres med 50 %, til 5 årlige møder.

Besparelsen under a og b indeholder en besparelse på diæter, befordringsgodtgørelse og forplejning.

Økonomiske konsekvenser

Der er i kommunens budget for 2023 afsat 165.893 kr. til Bornholms Ældreråd.

Således er Bornholms Ældreråds budget for 2023 reduceret med 99.052 kr. (2023 – priser).

De enkelte reducerede udgiftsposter ses af ”Budget 2023 for Bornholms Ældreråd”, lagt som bilag.

Bilag

Udkast til vedtægt

Ældreråd budget 2023

Punkt 9: Gensidig orientering

Der blev orienteret om følgende:

-

Punkt 10: Sager til høring

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller,

- At punkt 2 sendes i høring i Ældrerådet
- At punkt 3 sendes i høring i Handicaprådet, Ældrerådet, Udsatterådet og Ungerådet
- At punkt 5 sendes til orientering i Handicaprådet og Ældrerådet
- At punkt 6 sendes til orientering i Handicaprådet

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 30-01-2023

Pkt. 2 sendes til høring i Ældrerådet og Handicaprådet

Pkt. 3 sendes til høring i Ældrerådet, Handicaprådet, Ungerådet, Udsatterådet

Pkt. 5 sendes til orientering i Ældreråd og Handicapråd

Pkt. 6 sendes til orientering i Handicapråd

Punkt 11: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til renovering af boliger og ventilationsanlæg på Plejehjemmet Toftegården

22/7442